POKROK ZÁPADU.

Týdenník politický poučný a zábavný,
pro
Čechoslovany Americké.

Vychází každou středu.

Redaktor a vydavatel: Jan Rosický.

[illegible]

Zásilky peněz

[illegible]

"POKROK ZÁPADU"
Omaha, Neb.

THE "POKROK ZÁPADU,"
(PROGRESS OF THE WEST.)

Is the leading republican journal published in Bohemian Language in the United States, with a general circulation in nearly all the States and Territories, but principally in the West.

J. ROSICKÝ, Editor & Publisher.

RATES OF ADVERTISING:
Least amount 25 cts. per line for 1st insertion.
Standing advertisements:
[illegible]
Larger space by special contract.

Office: 138 Farnham str.

Omaha, Neb., 8. května, 1878.

Ročník VII.

S dnešním číslem nastupuje *"Pokrok Západu"* svou sedmou roční pouť a podáváme jej nyní našim milým čtenářům v jiné úpravě, ve formátu zvětšeném. Ku změně této oprávňuje nás stále šířící se kruh čtenářstva našeho, tak že s potěšením v pravdě tvrditi můžeme, že v tomto ohledu, nikdy dříve nebyl Pokrok Západu v tak dobrém postavení jako v přítomné době. Hodlali a doufali jsme s tímto číslem zavésti ještě mnohých jiných zdokonalení a podati *Pokrok Západu* v mnohem více zvětšeném formátu než jak jej podáváme; však nebylo nám lze toho docíci. Příčina toho leží na snadě. Přehlíželi jsme v minulých dnech knihy naše a tu shledáváme, že již přes $1200.00, píšeme, *přes dvanáct set dolarů* vážne nám mezi odběrateli, ač není tomu dosud ani rok, co list v nynější administraci přešel. Jest se pak co diviti, že nejsme s to provésti zdokonalení listu jakých by jsme si přáli? Nenávidíme upomínání, zvláště upomínání veřejné; ač brzy tomu rok co list tento řídíme, neupomenuli jsme odběratele naše ani soukromně, ani veřejně, však ta veliká liknavost v předplácení mnohých odběratelů, — a to ne odběratelů kteréž by jsme měli příčiny považovati za taškáře, darebáky a okradatele vydavatelstva, neboť takových jsme během 12 měsíců přes 100 vyškrtali (a bohužel že jsou mezi nimi i mnozí nám osobně známí, kteří ve svém okolí za "vlastence" považováni jsou) a nad jejich dlužnými částkami kříž udělali, — nýbrž odběratelů které považujeme za spolehlivé, nutí nás připomenouti jim jejich povinnost k vydavateli. Novou úpravou způsobili jsme si nové vydání. Zvětšením listu zvětšeny jsou i týdní vydání. Papírník požaduje za papír hotové každého týdne; za tisk musíme platiti hotovými; dělníci požadují mzdu svou každé soboty a vydavatel také chce být trochu živ. Jsme si vědomi, že naše povinosti k odběratelům plníme svědomitě a proto jest i na čase, aby ti, kteří dosud byli liknaví, kteří nám větší neb menší částky dluhují, bez odkladu povinostem svým dostáli, dlužné částky zapravili a se předplatili. Jen tak bude nám umožněno zdárně pokračovati a o stálé zdokonalování listu pečovati, z čehož největšího prospěchu odběratelé sami míti budou. Nadějeme se, že toto naše připomenutí nemine se s účinkem a že nebudeme nuceni je nikdy více opakovati. Zároveň vznášíme ku všem našim čtenářům a zvláště k osvědčeným příznivcům, kterým na zdaru tohoto listu záleží, snažnou žádost. Aby totiž sousedy a známé své, kteří dosud "Pokrok Západu" neodbírají, upozornili na nynější zvětšení a upravení a je k odbírání vyzvali. Víme, že bylo by mnohým lehkou věcí, získati nám jednoho neb více nových odběratelů a tak kruh našeho čtenářstva rozšířiti. Odměnu nalezli by nejen ve vědomosti naší za takové přátelské služby, nýbrž i v tom, že při stálém šíření se odběratelstva bylo by nám umožněno stálé zdokonalování, a čehož by opět hlavně čtenářové naši prospěchu měli. Doufajíce, že i tato žádost naše nesetkane nepovšimnuta, přejeme všem našim odběratelům hojného zdaru a znamenám se v úctě

J. Rosický,
vydavatel Pokroku Západu.

Jak daleco mohou se úředníci při volbách zúčastnit.

Gen. Campbell z Pennsylvanie, člen kongresního výboru, navštívil nedávno presidenta, aby zvěděl od něho, kterak má se vykládati loňské nařízení presidenta, aby nebrali úředníci podílu v agitaci volební. Campbell započal rozmluvu zmínkou o příštích volbách a jak důležito jest, aby v příštím kongresu byla většina republikánská v sněmovně, jelikož senát bude na jisto demokratickým. President pozorně vyslechl mluvčího, uznal důležitost příštích voleb a vyslovil naději, že splní se očekávání republikánů. To prohodil Campbell:

"Jelikož zajímá vás zdar strany, mohl bych se ptáti, kde mají se vzíti peněžité prostředky k vedení kampaně. Vaše nařízení úředníkům zamezuje příjmy z toho pramene. My myslíme, že ti kteří jsou v úřadech a mají prospěch z toho, když strana jest vítězná, měli by nésti aspoň část břemen, peněžitých aspoň, když osobně nesmí se zúčastnit."

President odpověděl: "Právě; v tom se shodujeme Jediný rozdíl dosavád byl v methodě. Nařízení o němž se zmiňujete mělo za účel dáti věrným úředníkům na srozuměnou, že musí v první řadě sloužiti zemi a jejím zájmům a ne stranám a osobám. Myslím že to se nyní všude náležitě pochopuje. Co se týče přispívání přiměřené částky příjmů ku krytí výloh volebních proti tomu nelze ničeho namítati; však nesmí se příspěvek takový požadovati s hrozbou sesazení, jako druhdy. Úředník může přispívati a neb ne, jak se mu líbí, aniž by tím ohroženo bylo jeho setrvání v úřadě. Já sám hodlám přispěti svým dílem k výlohám volebním a pakli jiní úřadníci učiní podobně, nebude proti tomu námitky; vlastně bude mi milo, pakli tak učiní." President pak připomněl svou vlastní zkušenost co předseda okresního a státního výboru v Ohio a že uznává potřebu prostředků k vedení kampaně. Dodal pak: "Proti účastenství úřadníků ve volbách nebude a nemůže býti žádného odporu, leda by dělo se pouze v zájmech jistých jednotlivců, kteří stranickou mašinerií ovládají přání lidu a nutí republikány k alterativě, buď volit pro kandidáty nehodné a neb podrobiti se porážce strany. Nařízení týčící se úředníků vládních v tomto smyslu, bude přísně plněno, však když jest kandidátní listina již sestavená, bez pomoci konvencí "napakovaných" úředníkama jednajícími na pokynutí panující kliky politikářů, nebude se nic namítati proti tomu, aby úředníci svou částí přispěli, tak jako každý jiný občan, pakli ne bude to vaditi jejich úřadním povinostem."

Z tohoto vysvítá, že klade nyní president v nařízení své poněkud jiný význam, než jak dříve bylo vykládáno. V hlavní a podstatné věci zůstává sice důsledným. Hlavní zlo spočívá v manipulaci konvencí a president prohlašuje, že to od úředníků trpěti nebude. Po nominacích mohou pak tak jako všichni jiní občané bráti podílu v agitaci volební, pakli nevadí to vykonávání jejich úřadní povinosti a mohou též, pakli totiž chtí, přispívati ku krytí výloh volebních. Co se posledjějšího týče, bývalo dříve obyčejem, na úřednicích příspěvky vynucovati hrozbama, že pakli určitou částkou nepřispějí, budou sesazeni. Loňské nařízení presidenta však vykládáno bylo tak, že úřadníci nesmí přispívat ku krytí volebních výloh. Nynější vysvětlení presidenta odstraňuje úplně bývalý nešvar, neklade však překážky, pakli úředníci dobrovolně přispívati chtí.

Výstava pařížská.

Slavnostní její zahájení dne 1. května.

V Paříži, dne 1. května.

Poslední dva dny bylo stále pod mrakem, lilo se, hrom bil a bouře se přeháněly. Dnes se trochu vyjasnilo, aspoň chvílemi. Každý svobodný občan francouzský jásá a slaví dnes; jen spátečníci mezi šlechtou jsou jako smoklé slepice. Málo který z nich vyvěsil vlajku na dům svůj neb do oken. Paříž je celá vyzdobena vlajkami, věnci, kytkami, branami. Vedle francouzských nalezají se vlajky všech národů, zvláště však vyniká často vlajka amerického Soustátí svými hvězdami. Hlavní sídlo Američanů je okolo Rue Scribe. Z hostů zdejších, jichž je přes 100.000, je většina Angličanů a Američanů.

Obřadné otevření mezinárodní výstavy událo se dnes s velikou slávou. Ráno o 9. hod. pršelo, ale k 11. hod. se vyjasnilo zase. O 2. hod. odp. zase deštilo, ale ve 3. slunce jasně svítilo. Davy lidu byly nesmírné a nadšené vzdor střídavým přiškám. Den byl teplý. Neustále bylo slyšeti výkřiky: "Vive la Republic" a "Vive la France."

Mezi přítomnými byli princ Waleský, don Francois d'Assises, otec krále španělského; vévoda z Aosta, bratr krále italského a bývalý král španělský; princ Bedřich dánský; princ oranžský z Nizozemí a princ Jindřich z Hollandska.

Odpoledne o 2:30 hod. přibyl maršál Mac Mahon v slavnostním voze provázen vojenskou družinou, ano po celé cestě z polí Elisejských bylo rozestaveno vojsko. Tu byl držán průvod z hlavního loubí k řečništi, s něhož skoro celá výstava dá se přehlédnouti. Zde Trisserene de Bort, ministr obchodu přivítal maršála krátkou řečí, v níž kladi váhu na to, že republika touto výstavou dává na jevo své snahy a účele, což dokazuje dobrý základ a stálost. President Mac Mahon pak pravil:

"Přeji si vysloviti souhlas s pocity vyjádřenými ministrem obchodu. Podávám své blahopřání ku slavným výsledkům dosaženým. jimž vidím svědky býti všecky národy světa. Dlužno bychom také vyjádřili dík cizím národům, že tak rozhodně vykročily na vyzvání Francie. Jménem republiky prohlašuji výstavu za otevřenou."

Když byl maršál Mac Mahon po zahajovací řeči ještě poděkoval p. Krangovi, pořádateli výstavy, zahřmělo 100 ran z děl. Zároveň započaly hráti všecky hudební sbory, všecky vodotrysky započaly stříkati a vojíni vytáhli vlajky všech národův na obě hlavní budovy. Na to se vrátil maršál do paláce Trocadero a za ním bral se průvod celý. Když se celá budova přehlédla, odebral se průvod přes most na pole Marsovo. Všude cestou stálo vojsko v parádě.

Terasa paláce výstavního na této straně byla obsazena senátory, zástupci, radami, úřadníky státními a městskými, důstojníky štábními a francouzskými komisary. Průvod vešel středními dveřmi a prošel velikou předsíní, která byla ozdobena korunními skvosty, sevreským porcelánem, Gobelínovým čalounictvím, a sbírkou indickou, náležející princi Waleskému. Pak prošlo se všemi odbory, a v každém tom přijali dotyční komisaři průvod. Pak se navštívila vojenská škola, v níž byli shromážděni všichni dělníci, kteří na výstavě pracovali a konečně se šlo do přístavků strojnických.

Odpoledne o 1. hodině byly poslány průvody do všech hotelů v nichž se nacházely nějaké vysoké osobnosti, mezi něž počítá se především předseda senátu a předseda domu zástupců a pak cizí knížata. Když byly všechny cizí vysosti přiveženy do výstavní budovy, přivítal je president Mac Mahon, představil jim ministry své, úřadníky s výstavou spojené a jiné vynikající osoby po ruce jsoucí. Při průvodu postavili se princ dánský a Amadena po pravici presidentově a princové anglický a hollandský po levici jeho. Vyhnaná královna Isabella dívala se na průvod s galerie sedíc vedle paní Mac Mahonové.

Všecko bylo skvostně provedeno dle programu dobře sestaveného a bez nejmenšího nepořádku vyvedeného. Jen vojenská okázalost nemohla býti tak slavně provedena, jak se původně zamýšlelo poněvadž ministr rolnictví v čas ještě oznámil, že by nově udělané cesty a stromořadí velice utrpěly, kdyby se sem přivedlo mnoho koňstva a těžkých děl.

Po slavnosti a po několika poklonách hostům povinných, vzdálil se president se svým průvodem.

Na výstavišti jest ještě mnoho práce pro všechny národnosti k oddělání, a nejpokročilejší jsou odbory anglický, americký a belgický, když se poslední tři dny pracovalo se s velikou pílí. Americký odbor, až ještě nedokončený, velmi výhodně stojí proti ostatním. Nejméně pokročilý jest americký odbor v oddělení výrobním; oddělení rolnické a potravní jsou lépe zastoupena, než na kterékoli dosavádní výstavě. V oddělení strojnickém nalezá se až teď mnoho strojů práci ulehčujících menšího druhu a může se říci, že až zaujímá oddělení toto jen šestý díl místa, které má anglické strojnictví, přece se s ním může měřiti; avšak jest menší,než bylo ve Filadelfii.

Zboží tkané není ještě vyložené. Předměty lekárnické, knihtlačitelské a rytecké jsou pěkně zastoupeny a nebylo zboží to ještě nikde mimo Ameriku tak bohatě zastoupeno. Americký odbor umělecký chová značnou zásoba předmětů. Umělci američtí v cizině žijící, kteří jsou tu zastoupeni jsou: Bacon, Bridgeman, Dana, Dubois, Ward, Bunce, Maynard, Mayall, Benson, Veder, Shode.

Celkem většina oddělení výstavy jsou jen málo naplněna, neboť stojí tu místo vyloženého zboží veliké bedny neotevřené, které ještě vyžadují mnoho času, nežli chlubiti se budou svým obsahem. Některé předměty lehčího druhu byly úplně hotové, jako zvláště švýcarské, čínské, japonské a větší části ruské. Ze všech však budou největšími a nejbohatšími výstavy z Anglie a z Kanady až jen budou hotové.

Večer pak na to bylo na ulicích pařížských velmi živo, neboť každý kdo mohl, chtěl se podívati na slavnostní osvětlení města, které bylo slíbeno. Nejvíce světel hořelo na italském a kapucínském bulevardu a tu také byla až do půl noci taková tlačenice, že nebylo možno ani pěšímu ani ve voze dostati se zkrz. Tisíce lidu valili se stále sem a tam po velkých těchto ulicích a na mnoze nosili občané pochodně a čínské lampiony pějíce při tom marseléšu. Přece neudály se žádné nepořádné výstupy a o půl noci ztrácely se davy z ulic a bylo ticho.

Střežení výstavních předmětů jest ponecháno každé národnosti a francouzská vláda požádala každou mocnost, aby poslala si několik vojínů svých za tím účelem na výstavu. Všecky vlády tak učinily, jen americká nikoli, poněvadž nechtěl dovoliti vrchní armádní velitel, aby patnácte vojínů vzdálilo se ze služby ze země, poněvadž prý jest jich zde nevyhnutelně zapotřebí. Vláda tedy musela poslati námořníky ku stráži té.

Do výstaviště jest 16 hlavních vchodů, které mají 22 točáky. Pro neděle a slavnosti užívá se mimo to ještě jiných 8 vchodů. Výstava jest otevřena pro dělníky, úřadníky a vystavovatele od 6 ráno; pro ty, kteří mají lístky na delší lhůtu od 8. ráno a pro navštěvovatele od 10. ráno. Zavírání výstaviště večer, bude se díti dle délky dne. Osvětlení večerní jest elektrické, pocházející z výšiny paláce slavnostního, odkud se osvítí celé výstaviště krásným stříbrným světlem, které jest velmi vábné.

Vzdor války bude zastoupení ruské i turecké značnější, nežli se očekávalo. Z Ruska čekalo se jen asi 300 vystavovatelů a ono se jich přihlásilo přes 700, tak že místo pro ně určené skoro nestačí.

Z východních národů bude nejbohatěji zastoupena Persie. Perští dělníci dohotovili v čas malý perský palác výstavní podle vzoru teheránu v parku Trocadero a vše, co přijde ještě z Persie, bude tu uloženo.

Pan Gochery připravil do výstavní budovy krásný telefon, který jest ve spojení s Versailles a bude přiváděti do paláce hudbu, která bude hráti ve Versailles.

Na poli Marsově se právě dohotovuje obrovský balon, který bude obsahovati 25.000 kostkových stop plynu a pozvedne 50 osob do výše 500 stop.

Obnos 1,500.000 franků jest vystaven za odměny a ceny vystavovatelům. Mezinárodní porota jest sestavena z 300 Francouzů a ze 350 cizinců, kteří jsou v ní zastoupeni dle velikosti místa, které národnost která na výstavě má. Mimo ty jest ustanoveno ještě 325 porotníků (150 Francouzů a 175 cizinců), jejich úkolem jest zastupovati nepřítomné porotníky v jich úkolu. Porotníky francouzské navrhuje si vláda francouzská a cizí porotníky navrhují si vlády dotýčné. Mezinárodní tato porota bude udělovati ceny od 1. června do 1. září. Rozdělování medailí bude se díti až teprvé 10. září.

Správa výstavní učinila vše, aby výstava byla zajímavá a laciná, aby se mohlo jí zúčastniti co nejvíce osob. Jednotlivé vstupenky obnáší jen 1 frank (20 ctů.) a na celou dobu stojí vstupenka sto franků. Lístky na delší dobu jsou opatřeny podobiznou toho, kdo je koupil a pečeti správní, aby nemohly býti přenášeny na jiné osoby.

Vláda města, aby učinila cizince tím veselejší a bez strachu v městě tom, kde jest tak veliká síla obratných zlodějů, učinila ne příliš zákonitý ale užitečný krok, že totiž zavřela před výstavou všecky známé zloděje malé a obíratele kapes do vězení. Kdo pak ještě bude při vybírání kapes dopaden, bude po celou dobu výstavy zavřen.

Málo asi jest známo, kdo byl asi původcem této výstavy. Zde se to ví. Byla to žena presidentova pí. Mac Mahonová, která jednou při snídaní před manželem a několika ministry zmínila se, že by věru bylo pro Francii i v politickém i v obchodním zájmu nejlépe, kdyby uspořádala velkou.mezinárodní výstavu, zvláště také pro to, že předešlé výstavy ve Vídni i ve Filadelfii potkaly se s nezdarem peněžitým. President a jeho ministři pokrčili napřed ramenoma, ale když ona den se dne stále výmluvněji se za to přimlouvala, rozmyslili si to a jali se pracovati na provedení myšlénky té.

Popis výstaviště.

V Paříži, ku konci března.

Řeka Sekvana dělí výstaviště na dvě části. Na břehu pravém vysoko nad veškeré stavby vyniká dosud nedostavený palác Trocadero; na břehu levém pak, mezi velkým množstvím rozličných pavilonů stojí palác průmyslový. Obě části výstaviště podóbají se nyní hromadám mravenčím, na nichž hemží se přes 5000 dělníků zaměstnaných stavbou oněch divů, které v pěti nedělích vystaveny budou na odiv světa. Zbývá sice velmi mnoho ještě k dokončení veškerých staveb a k upravení celého výstaviště, nicméně bude ale vše dle opětovaného ujišťování vrchního inženýra Duvala do 1. května hotovo. Bedny se zbožím dovážejí se již na vykázaná místa, kde se rozdělávají a na mnohých místech srovnává se zboží již do skříní tak, jak po celou výstavu zůstane.

Hlavní vchod na výstaviště na Marsově pole krom spojovacího mostu "Jena" přes Sekvanu blíže mostu "Alma" na levém břehu řeky, kde výstaviště hlavně již počíná. U mostu "Alma" podél nábřeží vystaveny, až ku vchodu na pole Marsovo, galerie pro výstavu hospodářskou. Místo to bylo pronajmuto posledního času, když ředitelství výstavy seznalo, že pro veškeré přihlášky vystavovatelů na poli Marsově nevystačí místo. Galerie pro hospodářskou výstavu teprvé se dostavují; mezi nimi nalezá se již úplně hotová restaurace Fantova mimochodem řečeno v dosti špatné renaissanci provedena. Okolo těchto galerií přijdeme, rozličné pavilony minouce, až ku paláci průmyslovému, který tvoří veliký obdélník, jehožto façada obrácena jest ku Sekvaně proti Trocaderu a jehož podélné galerie ze železa a skla dosahují na druhou stranu pole Marsova až ku školám vojenským. Obě galerie velkého paláce jsou již z větší části hotovy, tu a tam schází jen ještě dekorace.

Jedna z těchto galerií určilo ředitelství pro výrobky z Francie, druhou ostatním zemím cizím. V tomto desítiletí uvidíme již třetí světovou výstavu a každý národ měl příležitost poznati následky účastenství či neúčastenství ve světovém zápasu práce. Což divu tedy, že nemůže stačiti všem národům dohromady takové místo, jako vykázáno letos jediné Francii a že komise jednotlivých států všecken vliv svůj vynakládají na to, aby získaly co možná největší čtvereční plochy na výstavišti pro sebe. V předešlém dopisu jsem se zmínil již o společné 15 metrové galerii císařství ruského a rakouského. Co na tom, sudouli předměty z Ruska pomíchány s předměty našimi (!) jen když budou vystaveny vůbec a vyplní svou úlohu. Dostaří ukázati naznačením firmy obecenstvu, kde dotýčné předměty byly vyrobeny.

Obě galerie tvoří nádvoří, v jehož středu vyniká pavilon města Paříže. Náklad na tuto elegantní stavbu věnovala pařížská obec, i jest určena pro výstavu výrobků specielně pařížských. Po obou stranách tohoto pavilonu vynikají již skoro dokonané paláce, v nichž pyšniti se bude výtvarné umění. Na množství přihlášivších se vystavovatelů v tomto odboru nebudou místnosti obou paláců se vystačovat, zvláště nyní, když umělci němečti dodělavše se povolení svého císaře hotně se přihlašují.

Po obou stranách těchto paláců vystavena již celá řada malých domků, či, jak se posměšně říká, řada kapliček, určená pro výstavu krásných umění. Malé tyto domky mají podobu čtverců, na jichž stranách vystaveny kolmo čtyry zdě s dvěma velkýma dveřmi a přikryté velmi plochou, zinkovaným plechem pobitou střechou. Škeda místa, které vyplňují, poněvadž zúžují místnosti před typickými façadami jednotlivých států a tím všeobecného rozhledu. "Svornost."

Listárna.

Za příčinou umrtí a pohřbu milovaného dítka našeho, nebyli jsme s to dopisy v minulých dnech došlé zodpovídati a v mnohých ohledech žádostem našich p. dopisovatelů vyhověti. Prosíme o ztrpení, jakož i o prominutí nedostatků čísla tohoto, pakli jaké shledány budou.

Americkým Čechům:

ČTENÍ RODÁCI, PŘIPRAVUJI VYDÁNÍ **DRUHÉHO ROČNÍKU KALENDÁŘE "AMERIKÁNA"** A PROSÍM VŠECHNY, BY LASKAVĚ SDĚLILI MI NĚJAKÉ DOPLŇKY A OPRAVY VE STATISTICE ČECHŮ AMERICKÝCH V LOŇSKÉM KALENDÁŘI OBSAŽENÉ, JAKOŽ I ABY Z TĚCH MÍST, ODKUDŽ NEBYLO ŽÁDNÝCH ZPRÁV, TAKOVÉ MI POSLALI, BY SE MOHLO POKRAČOVATI VE VZÁJEMNÉM SEZNAMOVÁNÍ SE ČECHŮ AMERICKÝCH A JICH POMĚRŮ. CTĚNÉ ČESKÉ SPOLKY VE VŠECH OSADÁCH ČESKÝCH UCTIVĚ ŽÁDÁM TÉŽ ZA OPRAVENÍ A DOPLNĚNÍ DOSAVÁDNÍHO SDĚLENÍ. ÚTRATY ZE ZÁSILKY OCHOTNĚ NAHRADÍM. LASKAVÉ SDĚLENÍ OČEKÁVÁM DO KONCE KVĚTNA T. R. S ÚCTOU

AUG. GERINGER,
463 S. Canal Street,
CHICAGO, ILL.

Do Saline Co.

Velký výlet

uspořádán bude
na oslavu otevření
nového pivovaru
R. SHARY-HO & CO.
Dne 12ho května.
Výlet zakončí se
taneční zábavou.
Přijďte všichni okusit
naše nové

PIVO PIVO

SHARY & VOZAB.